

Kıyamet için önden göndermek

Marmaris/İçmeler'den Yunus Emre Tatar: “Câmiü's-Sağîr 3. cildde geçen 2255 ve 2256 no'lu hadisleri açıklar mısınız?”

Bahsettiğiniz 2255 no'lu hadisi Ebû Eyyüb el-Ensârî (ra) rivâyet etmiştir. Peygamber Efendimiz (asm) buyurmuştur ki: “Allah, ümmetinden abdest alırken ve yemek yedikten sonra parmak aralarını ovalayarak yıkayana ve dişlerini temizleyene merhamet etsin.”¹ (Kitabın baskısında sehven “yıkamayana” olarak geçmiştir. Doğrusu, “yıkayana” olacaktır.)

Görüldüğü gibi Allah Resûlü (asm) temizliğe çok önem veriyor ve daha çok kirliliğe maruz olan parmak aralarının ve dişlerin temizlenmesini tavsiye buyuruyor, temizliğe dikkat edenleri Allah'ın merhameti ile müjdeliyor. Bu Peygamber (asm) duâsına mazhar olmanın yolu, Allah için, parmak aralarının ve dişlerin temizliğini ihmal etmemektir.

Diğer hadis-i şerifi Hazret-i Âişe (ra) rivâyet etmiştir. Allah Resûlü (asm) buyurmuştur ki: “Allah helâl kazanan, tutumlulukla harcayan, fazlasını da fakirlik ve ihtiyaç günü olan Kıyâmet için önden gönderene merhamet etsin.”²

Burada da bir Peygamber (asm) duâsı söz konusu. Buna ulaşmanın yolu ise, helâlinden kazanmak, tutumlu harcamak ve fazlasını âhiret hesabına tasadduk etmek, yani hayır yollarında harcamak.

Âhiret hesabına harcama yapmak Kur'ân'ın dilinde de “önden göndermek” tabiriyle ifâde edilmiştir.³ Anlaşıyor ki, amellerimiz bizden önce âhirete ulaşmaktadır.

Bu hadisin açıklaması olarak, bir uzunca hadis-i şerifi dikkatli nazarlarınıza sunalım:
*“İsrâiloğullarından alaca ten hastalıklı, kel ve kör olmak üzere üç kişi vardı. Allah bunları imtihan etmek istedi de, onlara bir melek gönderdi. Melek alaca hastalığı olana geldi ve:

“Bir dileğin var mı?” dedi. Adam:

“Güzel bir renk, güzel bir ten ve insanları tiksindiren bu hastalığımın benden gitmesi.” dedi.

Melek adamın vücudunu sıvazladı ve adamdan bu çirkinlik kalktı; güzel bir yüz ve

güzel bir ten verildi. Sonra melek:

“Nasıl bir mal dilersin?” dedi. Adam:

“Deve isterim” dedi.

Adama on aylık dişi bir deve verildi. Melek:

“Allah sana bu deveye bereket ihsân eylesin” diye duâ etti.

Sonra melek, başı kel olan kişiye vardı ve:

“Bir dileğin var mı?” dedi. Adam:

“Güzel bir saç ve insanları iğrendiren kelliğin benden gitmesini isterim.” dedi.

Melek onun başını sıvazladı. Adamdan kellik gitti ve güzel bir saç verildi. Sonra melek:

“Nasıl bir mal istersin?” dedi. Adam:

“Sığır isterim” dedi.

Adama gebe bir sığır verildi. Melek ona:

“Allah bu sığırdan sana bereket ihsân eylesin” diye duâ etti.

Sonra melek, körün yanına geldi ve:

“Bir dileğin var mı?” dedi. Adam:

“Allah’ın gözümü bana iâde etmesidir. Görmek istiyorum” dedi.

Melek onun gözünü sıvazladı ve Allah ona gözünü iâde buyurdu. Sonra melek:

“Nasıl bir mal istersin?” dedi. Adam:

“Koyun isterim” dedi.

Kendisine kuzulu bir koyun verildi. Melek onun için de bereketle duâ etti.

Bir müddet sonra deve, sığır ve koyun yavruladı. Deve isteyen kişinin bir vâdî dolusu devesi, sığır isteyen kişinin bir vâdî dolusu sığırı ve koyun isteyen kişinin de bir vâdî dolusu koyunu oldu. Sonra melek, daha önce geldiği gibi, fakîr bir adam kılığında tekrar geldi. Deve sahibine:

“Ben fakîr bir kişiyim. Yolcuuyum. Yol azığım bitti. Memleketime dönecek param kalmadı. Elimden tutacak kimsem yok. Evime ulaşmak için Allah’tan başka yardımcım da yok. Şimdi ben, sana şu güzelliği veren Allah hakkı için, senden bir deve isterim ki, üzerine binip, evime dönebileyim” dedi.

Adam: “İyi de, bu malların hakları çoktur! Her gelene bir deve vermek de olmaz ki!” dedi. Melek tekrar:

“Ben seni tanıyacak gibiyim. Sen, şu halkın iğrendiği alaca hastalıklı adam değil misin? Sen bir fakîr idin de, bu malı sana Allah vermiş değil miydi?” dedi. Adam:

“Bana bu mal atalarımın mîras kaldı!” dedi. Melek de:

“Eğer yalan söylüyorsan, Allah seni eski haline çevirsin.” dedi.

Sonra melek kel adama geldi. Fakîr olduğunu ve bir sığıra ihtiyaç duyduğunu söyledi. Bu adam da aynı şeyleri söyledi ve reddetti. Melek de:

“Eğer yalan söylüyorsan, Allah seni eski haline çevirsin.” dedi.

Melek daha sonra kör adamın yanına geldi. Fakîr olduğunu, yolda kaldığını, memleketine ulaşmak için bir koyuna ihtiyacı olduğunu söyledi.

Koyun sahibi ise:

“Ben bir kör adam idim. Bir gün Allah bana gözlerimi geri verdi. Fakîr idim. Allah beni zengin kıldı. İşte koyunlar vâdîde! Dilediğin kadar al, git! Dilediğin kadarını da bana bırak! Allah’a yemin ederim ki, bugün Allah rızâsı için benden alacağın bir şeye sınır koyarak sana güçlük çıkarmayacağım” dedi. Melek:

“Malın senin olsun! Allah sizleri imtihan etti. Senden râzı oldu; fakat iki arkadaşını gazaba uğrattı!” dedi.⁴

Demek Allah bizi hastalıkta, âfiyette, iyi günde, kötü günde, fakirlikte, zenginlikte imtihan etmektedir. Karşımıza çıkan her ihtiyaç sahibi, melek olmayabilir şüphesiz. Fakat, Allah katında, beşerin “şiddetli ihtiyaç” içindeki duâsının, meleğin “istiğnâ ve zenginlik” içindeki duâsından hiç de geri kalmayacağını nazara almalı ve insanlara yardımcı olmalıyız. Bunlar, bizim önden gönderdiğimiz hayırlı amellerimizdir.

Dipnot:

1- Câmiü’s-Sağîr, 3/2255;

2- Câmiü’s-Sağîr, 3/2256;

3- Yâsîn Sûresi, 36/12; Fecr Sûresi, 89/24;

4- Müslim, Zühd, 10.